

Forum Yhteiskuntaoppi 4

4. Kansainvälinen oikeus

a) Mihin päätökseen hovioikeuden ratkaisussa päädyttiin?

- **Hovioikeus päätti, että lapsen vieminen pois Valko-Venäjältä oli loukannut A:lle huoltajana kuuluvia oikeuksia, joita hän oli tosiasiallisesti käyttänyt. Se tulkitsi, että lapsen vieminen maasta oli lapsen huoltoa ja tapaamista koskevan lain vastainen.**
- **Hovioikeus kuitenkin oli sitä mieltä, että lapsen palauttaminen Valko-Venäjälle saattaisi johtaa tilanteeseen, jossa lapsi joutuisi alttiiksi ruumiilliselle ja henkisellem vaaralle.**
- **Nämä poikkeukselliset olot vaikuttivat siihen, että hovioikeus teki ratkaisun äidin vaatimuksen hylkäämisestä.**
- **Valitus Korkeimpaan oikeuteen!**

b) Mitä korkein oikeus päätti asiasta?

- Korkein oikeus muutti hovioikeuden päätöksen ja katsoi, että lapsi tulee heti palauttaa Valko-Venäjälle.**
- Se tulkitsi, ettei selvityksissä ole ilmennyt sellaista, että lapsi olisi vaarassa Valko-Venäjällä.**
- Koska lapsi oli tuotu luvatta maahan, ei ollut syytä poiketa Haagin kansainvälisestä lapsia koskevasta sopimuksesta.**

c) Mitä kansainväliseen oikeuteen liittyviä asioita tapaukseen liittyi?

- **Haagin kansainvälisen sopimuksen mukaan lapsen vieminen luvattomasti Suomeen voitiin tulkita lapsikaappauksena, joka oli lapsen edun vastainen.**
- **YK:n pakolaissopimus, joka määrittelee turvapaikanhakijan oikeuksia.**
- **Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätös, jonka mukaan lapsen palauttamiseen liittyvissä kysymyksissä on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.**

Kansainvälisen oikeuden synty

- 1. Kaikenlaiset keinot ja menetelmät, joilla voidaan jotenkin ennustaa ihmisryhmien suhteita: synty ajoittuu tuhansien vuosien taakse.**
- 2. Tietty tapakoodi, jolla säännellään kansojen suhteita: synty ajoittuu keskiajan loppuun.**
- 3. Yksinomaan valtioiden välisiä suhteita koskevaksi: synty ajoittuu 1600- ja 1700-luvuille.**
- 4. Varsinaisesti koko maailmaa koskeva oikeusnormisto alkoi kehittyä 1800-luvun lopulla.**

Mitä kansainvälinen oikeus on?

Esim

- ihmisoikeudet (esim. YK)
- EU:n solmimat sopimukset
- kauppasopimukset (esim. WTO, EU)
- kansainvälisen rikollisuuden vastustaminen
- lasten oikeudet (esim. YK:n lapsen oikeuksien sopimus)
- ympäristönsuojelu ja merenkulku

Kansainväliset tuomioistuimet

1. YK:n kansainvälinen tuomioistuin ratkoo valtioiden välisiä kiistoja ja antaa valtioita koskevia sitovia päätöksiä.
2. Kansainvälinen rikostuomioistuin käsittelee yksittäisten ihmisten tekemiä sotarikoksia, rikoksia ihmisyyttä vastaan ja joukkotuhontaan liittyviä rikoksia.
3. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin valvoo Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimuksen noudattamista. Jokainen, joka kokee jonkin valtion loukanneen ihmisoikeussopimukseen liittyviä oikeuksiaan, voi valittaa tuomioistuimeen.
4. Pysyvä välitystuomioistuin ei ole varsinainen tuomioistuin, mutta se pyrkii ratkomaan valtioiden välisiä kiistoja toimimalla välittäjänä.